

บทที่ 4

การศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ในการศึกษาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ได้ทำการศึกษาข้อมูลของอาคารตัวอย่าง โดยการศึกษาความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคาร ผู้ใช้สอยอาคาร และสถาปนิกแกนนำ เกี่ยวกับรูปแบบที่มีลักษณะไทยของอาคาร ความคิดเห็นที่ได้จะนำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป รวมทั้งการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะควรจะเป็นสำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต

สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ได้ทำการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ รวมทั้งวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างแบบสอบถาม โดยจะนำเสนอเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์

1. กลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา
2. กลุ่มผู้ใช้สอยอาคารตัวอย่างที่ศึกษา
3. กลุ่มสถาปนิกแกนนำ
4. สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ในประเด็นคำถามเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม

1. การวิเคราะห์ลักษณะไทยสมัยใหม่ ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์
2. สรุปการวิเคราะห์ลักษณะไทยสมัยใหม่ ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์
3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต
4. สรุปความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต

การวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์

1. ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา

ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารตัวอย่างประเภทสถาบัน ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษาในแต่ละโครงการ จำนวน 10 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. คุณ พชา อารีย์พิพัฒน์กุล สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารเรียนคณะนิเทศศาสตร์ และ ศิลปศาสตร์ วิทยาลัยโยนง ลำปาง
2. คุณ รณฤทธิ์ ธนโกเศศ สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารอนุรักษ์เดาทุเรียงหมายเลข 42 และ 123 อ. ศรีสังขาลัย จ.สุโขทัย
3. คุณ เสาวลักษณ์ พงษ์ธา สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารศูนย์ข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์ ศรีสังขาลัย อ. ศรีสังขาลัย จ.สุโขทัย
4. ดร. วิโรฒ ศรีสุโร สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารที่ทำการกรมการธิการ สถาบันอีสาน มหาวิทยาลัย ขอนแก่น
5. อ. สุนทร ทุลย์สุข สถาปนิกผู้ออกแบบอาคาร 25 ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
6. คุณ ธานี แก้วลีปลาด สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารที่ทำการสำนักงานชลประทานที่ 4 จ.ขอนแก่น
7. คุณ มนต์ศภา วงษา สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารโรงเรียนนานาชาติ กรุงเทพฯ
8. ดร.อภิชาติ วงศ์แก้ว สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ อุทยาน
9. คุณ อุดม สกุลพณิชย์ สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติถลาง ภูเก็ต
10. คุณ สมเกียรติ์ เสตะพันธ์ สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย จก. สนง. ภาคใต้ตอนบน

จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคาร โดยใช้คำถามชุดเดียวกันสามารถทำการวิเคราะห์เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.1 ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>1. ท่านมีแนวความคิดในการออกแบบอย่างไร</p>	<p>ในการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบ เกี่ยวกับแนวความคิด ในการออกแบบอาคารประเภทสถาบันจากอาคารที่ศึกษา สามารถสรุปแนวความคิดในประเด็นหลักต่าง ๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ในด้านการตอบสนองความต้องการประโยชน์ใช้สอยของอาคาร <p>สถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวมมีแนวความคิดตรงกัน ในเรื่องของการออกแบบพื้นที่ใช้สอยให้สามารถตอบสนองความต้องการประโยชน์ใช้สอยของอาคารให้ได้มากที่สุด และจะต้องมีความสอดคล้องกับรูปทรงของอาคารด้วย</p> 2. ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ <p>สถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวม จะคำนึงถึงลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ มาเป็นปัจจัยหนึ่งในการออกแบบอาคาร เช่น การมีส่วนยื่นของอาคาร หรือการมีชายคายื่นยาว เพื่อให้สามารถป้องกันแดด และฝนได้ดี เป็นต้น</p> 3. ความกลมกลืนของสภาพแวดล้อมบริเวณที่ตั้งอาคาร <p>สถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวมจะมีแนวความคิดตรงกัน ในเรื่องของการรักษาความกลมกลืนของสภาพแวดล้อม บริเวณที่ตั้งของอาคาร ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ และลักษณะของอาคารเดิมที่มีอยู่แล้วในบริเวณที่ตั้งอาคาร เช่น อาคารศูนย์ข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัตนาถัย อ. ศรีสัตนาถัย จ. สุโขทัย ได้ออกแบบผนังภายนอกอาคาร เป็นลักษณะก่ออิฐโชว์แนว เพื่อแสดงถึงความเป็นประวัติศาสตร์ และมีความกลมกลืนกับอาคารเดิมที่มีอยู่แล้วในบริเวณที่ตั้งโครงการ เป็นต้น</p> 4. องค์คณะสถาปัตยกรรมไทยท้องถิ่นในอดีต ตามที่ตั้งของอาคาร <p>ในแต่ละภูมิภาคมาใช้ในการออกแบบ</p> <p>สถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวม จะมีแนวความคิดตรงกัน โดยยึดหลักว่า อาคารตั้งอยู่ที่ไหน ก็จะพยายามดึงเอา-</p>

ตาราง 4.1 ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>1. ท่านมีแนวความคิดในการออกแบบอย่างไร (ต่อ)</p>	<p>ลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมในบริเวณนั้นมาใช้ ซึ่งในแต่ละภาค จะมีลักษณะแตกต่างกันไป เช่น</p> <p>ภาคเหนือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารอนุรักษ์เดาทูเวียงหมายเลข 42 และ 123 อ. ศรีรัตนาลัย จ. สุโขทัย สถาปนิกผู้ออกแบบได้คำนึงถึงสถาปัตยกรรมในอดีตของท้องถิ่น โดยพยายามดึงเอาลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมสุโขทัยมาประยุกต์ใช้ เช่น การออกแบบในส่วนรายละเอียดของเสา ผนัง และช่องหน้าต่าง เป็นต้น <p>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่ทำการกรมการศึกษานอกสถาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาปนิกผู้ออกแบบได้นำลักษณะการวางผังของโบสถ์ หรือสิมอีสานมาประยุกต์ใช้ เป็นต้น <p>ภาคกลาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนนานาชาติ กรุงเทพฯ สถาปนิกผู้ออกแบบได้นำลักษณะของเรือนไทยในอดีตมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยในปัจจุบัน เช่น การออกแบบกลุ่มอาคารให้มีทางเดินเชื่อมต่อกัน โดยทางเดินมีหลังคาคลุมตลอดแนว เปรียบเป็นเช่น “ชาน” ของเรือนไทย ที่ลดขนาดลง แต่มีประโยชน์ใช้สอยคล้ายกัน ในส่วนขององค์ประกอบที่นำมาใช้ เช่น การใช้เสาจุ่มน้ำ ตามลักษณะของเรือนไทยภาคกลางที่อยุธยา เป็นต้น <p>ภาคใต้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติถลาง ภูเก็ต อ.ถลาง จ. ภูเก็ต สถาปนิกผู้ออกแบบได้นำลักษณะของเรือนพื้นถิ่นภูเก็ตมาปรับใช้กับการออกแบบ เช่น การนำสัดส่วนของหลังคา กับตัวเรือน และรายละเอียดต่างๆ มาใช้ เป็นต้น

ตาราง 4.1 ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
1. ท่านมีแนวความคิดในการออกแบบอย่างไร (ต่อ)	<p>5. การนำวัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการออกแบบสถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวม จะมีแนวความคิดตรงกันในการนำวัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาร่วมกับการออกแบบอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับลักษณะของอาคาร เช่น การใช้กระจกตกแต่งบริเวณลานหน้าจั่วของอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติกลาง ภูเก็ต เป็นต้น</p> <p>6. งบประมาณในการก่อสร้าง</p> <p>สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารบางส่วน โดยเฉพาะในส่วนของอาคารทางราชการ จะต้องคำนึงถึงงบประมาณในการก่อสร้างมาเป็นปัจจัยในการออกแบบ</p>
2. ลักษณะของอาคารที่ทำออกมา สอดคล้องกับแนวความคิดในการออกแบบ หรือไม่อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกผู้ออกแบบส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่า ลักษณะของอาคารที่ทำออกมา มีความสอดคล้องกับแนวความคิดในการออกแบบ - สถาปนิกผู้ออกแบบบางส่วนให้ความเห็นว่า ลักษณะของอาคารที่ทำออกมา บางส่วนไม่สอดคล้องกับแนวความคิดในการออกแบบ อันเนื่องมาจาก <ul style="list-style-type: none"> - เวลาในการออกแบบมีน้อย - งบประมาณ ไม่เพียงพอ - ในขั้นตอนของการก่อสร้างและฝีมือช่างที่ทำออกมาไม่ตรงตามแบบ
3. อาคารที่ได้ออกแบบมีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่หรือไม่ ถ้ามี ลักษณะโดยรวมดังกล่าว คือลักษณะอะไร	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวม ได้ออกแบบอาคารให้มีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ซึ่งแสดงถึงบรรยากาศที่เกิดจากการนำลักษณะสถาปัตยกรรมไทยในอดีตของแต่ละท้องถิ่น มาใช้ในการออกแบบ โดยแสดงออกทางสัดส่วน รูปทรง และโดยเฉพาะทางหลังคา เช่น สัดส่วนของหลังคากับตัวอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติกลาง ที่แสดงถึงลักษณะของเรือนพื้นถิ่นของจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น

ตาราง 4.1 ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>4. ลักษณะโดยรวม ที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ที่กล่าวมาแล้ว มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวม ได้ให้ความเห็นว่า ลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ได้ออกแบบนั้น มีความเหมาะสม ทั้งนี้ ได้ให้เหตุผลในประเด็นต่างๆ คือ <ul style="list-style-type: none"> - มีความเหมาะสม เนื่องจากรูปแบบของอาคาร แสดงถึงลักษณะโดยรวมของสถาปัตยกรรมไทยท้องถิ่น ที่นำมาใช้ในการออกแบบ - มีความเหมาะสม เนื่องจากลักษณะของอาคารมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และลักษณะภูมิอากาศ - มีความเหมาะสม เนื่องจากมีความสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยของอาคาร
<p>5. ลักษณะเด่น ๆ ขององค์ประกอบที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ได้ออกแบบ มีอะไรบ้าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกผู้ออกแบบ ได้ให้ความเห็นในส่วนขององค์ประกอบที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคาร ซึ่งสามารถแบ่งเป็นหัวเป็นข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดกลุ่มอาคาร <ul style="list-style-type: none"> - มีลักษณะเป็นอาคารหลังเดียว - กลุ่มอาคารปิดล้อมลาน โถงที่มีสวนตรงกลาง - กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อม 2. องค์ประกอบหลัก <ul style="list-style-type: none"> - หลังคา - ลักษณะของเสาลอย - ลักษณะของที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก ได้แก่ ลานโถงที่ถูกอาคารโอบล้อม ระเบียง พาไล 3. องค์ประกอบรอง <ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนและการจัดช่องเปิด - ผนัง - วัสดุปูพื้น - ราวระเบียง

ตาราง 4.1 ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
5. ลักษณะเด่น ๆ ขององค์ประกอบที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ได้ออกแบบ มีอะไรบ้าง (ต่อ)	4. องค์ประกอบย่อย <ul style="list-style-type: none"> - การทำโครงจั่วเน้นทางเข้า - ลานหน้าจั่ว - ลักษณะค้ำยัน - บัวฐานอาคาร - ลักษณะการทำท่อนกริดเลียนแบบการเข้าไม้ 5. การจัดภูมิทัศน์ <ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร - รูปร่างสระน้ำ - ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร
6. ลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรมหรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ได้ออกแบบ มีอะไรบ้าง	- สถาปนิกผู้ออกแบบ ได้ให้ความเห็นในส่วนของคุณลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้สึกเบา และลอยตัว ซึ่งเกิดจาก <ul style="list-style-type: none"> - การลดชั้นหลังคา การซ้อนชั้นหลังคา การยื่นชายคาขาว - การยกได้สูง - เสาลอยที่เกิดจากการยกได้สูง เสาลอยจากการเว้นผนังเข้าไป เสาลอยแบบศาลา - การมีผิวน้ำอยู่ชิดกับอาคาร หรืออยู่ใกล้กับอาคาร 2. ความรู้สึกโปร่งโล่ง ซึ่งเกิดจาก <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของการยกได้สูง - ลักษณะที่วางที่เป็นลานโล่ง ซึ่งถูกอาคารโอบล้อม และที่วางของระเบียง 3. ความรู้สึกร่มรื่น ซึ่งเกิดจาก <ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร - การมีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร

ตาราง 4.1 ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
7. ลักษณะไทยสมัยใหม่ในความเข้าใจของท่าน หมายความว่าอย่างไร	<p>- สถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวม มีความเห็นที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับความหมายของลักษณะไทยสมัยใหม่ ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นการนำรูปแบบ หรือจิตวิญญาณของสถาปัตยกรรมไทยในอดีต ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีความแตกต่างกัน มาใช้ปรับเปลี่ยนให้เกิดความสอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และสนองความต้องการประโยชน์ใช้สอยในปัจจุบัน โดยใช้วัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เราใช้อยู่อย่างเหมาะสม สามารถตอบสนองสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศของประเทศได้เป็นอย่างดี</p>
8. การออกแบบอาคารสถาบันประเภทนี้ ให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร	<p>- สถาปนิกผู้ออกแบบส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การออกแบบอาคารประเภทสถาบันให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ มีความเหมาะสม เนื่องจากอาคารประเภทสถาบัน เป็นอาคารที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจทางด้านสังคม และวัฒนธรรมของประเทศชาติ ดังนั้น การออกแบบอาคารประเภทสถาบัน จะต้องออกแบบให้มีลักษณะไทยที่มีความเด่นชัด และเหมาะสมกับลักษณะของที่ตั้ง หรือท้องถิ่นนั้น ๆ</p> <p>- สถาปนิกผู้ออกแบบบางส่วนมีความเห็นว่า ความเหมาะสมต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของอาคาร ขนาด และสัดส่วนของอาคาร รวมทั้งประโยชน์ใช้สอยของอาคาร</p>
9. ท่านเคยเขียนบทความเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันนี้หรือไม่	<p>- สถาปนิกผู้ออกแบบส่วนใหญ่ จะไม่เคยเขียนบทความเกี่ยวกับ ลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน</p> <p>- สถาปนิกผู้ออกแบบที่เคยเขียน คือ คุณ รณฤทธิ์ ธนโกเศศ ได้เขียนในวารสารอาษา ฉบับเดือนมีนาคม - เมษายน 2538 ในหัวข้อ "สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่" ซึ่งได้กล่าวถึงการต้นตอของการสร้างเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย สำหรับอาคารสมัยใหม่ในปัจจุบัน ที่ยังคงอยู่ในยุคของการฟื้นฟูเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย โดยใช้แนวคิด และแรงบันดาลใจจากสถาปัตยกรรมแห่งอดีตเป็นส่วนใหญ่</p>

ตาราง 4.1 ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
10. สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทนี้ ท่านคิดว่ามีแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ได้อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - ทางด้านแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับอาคารประเภทสถาบัน สถาปนิกผู้ออกแบบโดยรวม มีความเห็นในเรื่องของความสำเร็จในการศึกษาค้นคว้า ให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทยในอดีต รวมทั้งประวัติศาสตร์ของไทย ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นก็จะแตกต่างกันไป แล้วจึงจะสามารถถ่ายทอด หรือสะท้อนออกมาเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมได้ - สถาปนิกผู้ออกแบบส่วนใหญ่ ยังได้ให้แนวทางไว้ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. การนำรูปแบบลักษณะไทยในอดีตมาปรับเปลี่ยนใช้ 2. การนำลักษณะทางนามธรรมของสถาปัตยกรรมไทย มาพัฒนาใช้กับการออกแบบ 3. ใช้วัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ กับการออกแบบลักษณะไทยของอาคาร 4. ออกแบบโดยคำนึงถึงวิถีชีวิตของคนไทย ให้สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยในปัจจุบัน - สถาปนิกผู้ออกแบบบางส่วนให้ความเห็นว่า การออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่ จะต้องคำนึงถึงลักษณะภูมิอากาศของประเทศ ซึ่งเป็นเขตร้อนชื้น เช่นการมีส่วนยื่นมาก ๆ เพื่อกันแดด และฝน เป็นต้น - สถาปนิกผู้ออกแบบบางส่วนได้ให้ความเห็นว่า ควรจะออกแบบอาคาร โดยคำนึงถึงการประหยัดพลังงาน เช่น การใช้วัสดุสมัยใหม่ ที่สามารถป้องกันความร้อนจากภายนอกอาคาร เป็นต้น - สถาปนิกผู้ออกแบบบางส่วนได้ให้ความเห็นว่า ควรจะพัฒนาวัสดุ และเทคโนโลยีที่เราคิด และผลิตได้เองในประเทศไทย ให้มีคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนาในขั้นตอนของการก่อสร้างให้ได้มาตรฐาน

ตาราง 4.1 ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
10. สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทนี้ ท่านคิดว่ามีแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ได้อย่างไร (ต่อ)	- สถาปนิกผู้ออกแบบบางส่วน มีความเห็นว่า แนวทางการพัฒนา ต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของอาคาร โดยเฉพาะขนาดของอาคาร ถ้าเป็นอาคารขนาดใหญ่ สถาปนิกผู้ออกแบบได้ให้แนวทางเป็นตัวอย่าง เช่น นำลักษณะของการจัดกลุ่มอาคารแบบบ้านไทยมาใช้ในการออกแบบ การนำลักษณะของที่ว่าง สี หรือสัดส่วนมาใช้ให้เหมาะสม ส่วนในเรื่ององค์ประกอบของอาคาร อาจนำลักษณะของการขอมุม การเจาะช่อง มาประยุกต์ใช้ เป็นต้น

2. ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้สอยอาคารตัวอย่างที่ศึกษา

ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารตัวอย่างประเภทสถาบัน ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ใช้สอยอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ได้เลือกศึกษาบุคคลในระดับผู้บริหาร เช่น ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการ ในแต่ละโครงการ ซึ่งมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. ดร. นิรันดร์ จิระสันติการ อธิการบดีวิทยาลัยโยนก
2. คุณ เมธา วิจักขณะ หัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับโครงการ อาคารอนุรักษ์เตาทุเรียงหมายเลข 42 และ 123 และอาคารศูนย์ข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
3. คุณ ภัทรพล ศิวเสน ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ อาคารที่ทำการกรมการธิการ สถาบันอีสาน มหาวิทยาลัย ขอนแก่น
4. คุณ นรารท ทุทธโษย์ ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ อาคาร 25 ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. คุณ อาคม อิศรางกูร ณ.อยุธยา ผู้อำนวยการที่ทำการสำนักงานชลประทานที่ 4 จ.ขอนแก่น
6. ดร. อัสพร มีสิงห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติ กรุงเทพฯ
7. คุณ บรรจง กันตะวิรุฒ ผู้ว่าราชการจังหวัดอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับอาคารศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ อยุธยา
8. คุณ เสริมกิจ เพชรมาก ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติถลาง ภูเก็ต

9. คุณ สมชัย ปิยะจริยกุล ผู้จัดการบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย จก.
สนง. ภาคใต้ตอนบน

จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้สอยอาคารตัวอย่างที่ศึกษา โดยใช้คำถามชุดเดียวกัน สามารถทำการ
วิเคราะห์เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.2 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้สอยอาคารตัวอย่างที่ศึกษา

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
1. อาคารที่ใช้สอยอยู่ มีลักษณะ โดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทย สมัยใหม่หรือไม่ ถ้ามี ลักษณะ โดยรวมดังกล่าว คือลักษณะอะไร	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใช้สอยจากอาคารที่ทำการศึกษารูทุกท่าน มีความเห็นว่า อาคารที่ใช้สอยอยู่ มีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ลักษณะโดยรวมดังกล่าว ได้แก่ - ลักษณะของหลังคา ซึ่งสามารถแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของแต่ละภาค - การนำวัสดุสมัยใหม่เข้ามาใช้กับอาคารที่มีรูปแบบไทย ทำให้เกิดลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่
2. ลักษณะโดยรวม ที่บ่งบอกถึง ลักษณะไทยสมัยใหม่ที่กล่าวมาแล้ว มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใช้สอยโดยรวม มีความเห็นว่า ลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ใช้สอยอยู่นั้น มีความเหมาะสม เนื่องจาก - มีความสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยของอาคาร - รูปแบบของอาคาร สามารถแสดงออกถึงลักษณะท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารในแต่ละภาค - ลักษณะของอาคารมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และลักษณะภูมิอากาศ
3. ลักษณะเด่น ๆ ขององค์ประกอบ ที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ของอาคารที่ใช้สอยอยู่มีอะไรบ้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใช้สอยจากอาคารที่ทำการศึกษา ได้ให้ความเห็นในส่วน ขององค์ประกอบที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของ อาคาร ซึ่งสามารถแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ 1. การจัดกลุ่มอาคาร <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มอาคารมีลักษณะเป็นอาคารหลังเดี่ยว - กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง - กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อม

ตาราง 4.2 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้สอยอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>3. ลักษณะเด่น ๆ ขององค์ประกอบที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ใช้สอยอยู่มีอะไรบ้าง (ต่อ)</p>	<p>2. องค์ประกอบหลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลังคา - ลักษณะของเสาถอย - ลักษณะของที่วางที่เชื่อมกับภายนอก ได้แก่ ลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม ระเบียง หรือพาไล <p>3. องค์ประกอบรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนและการจัดช่องเปิด - ผนัง - วัสดุปูพื้น - รวาระเบียง และราวบันได <p>4. องค์ประกอบย่อย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำโครงจั่วเน้นทางเข้า - ลายหน้าจั่ว - ลักษณะค้ำยัน - ลักษณะการเขียนแบบการเข้าไม้ - บั้วฐานอาคาร <p>5. การจัดภูมิทัศน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร - รูปร่างสระน้ำ - ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร
<p>4. ลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรมหรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ใช้สอยอยู่ มีอะไรบ้าง</p>	<p>- ผู้ใช้สอยจากอาคารที่ทำการศึกษา ได้ให้ความเห็นในส่วน ของลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรม หรือความรู้สึกในเรื่อง ของบรรยากาศที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ซึ่ง สามารถแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้</p> <p>1. ความรู้สึกเบา และลอยตัว ซึ่งเกิดจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - การลดชั้นหลังคา การซ้อนชั้นหลังคา - การยื่นชายคาขาว - เสาถอยแบบศาลา เสาถอยจากการรันผนังเข้าไป

ตาราง 4.2 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้สอยอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>4. ลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศ ที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ของอาคารที่ใช้สอยอยู่ มีอะไรบ้าง (ต่อ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การมีผืนน้ำอยู่ชิดกับอาคาร 2. ความรู้สึกโปร่งโล่ง ซึ่งเกิดจาก <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของการยกได้สูง - ลักษณะที่วางที่เป็นลานโล่ง ซึ่งถูกอาคารโอบล้อม และที่ว่างของระเบียง 3. ความรู้สึกร่มรื่น ซึ่งเกิดจาก <ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร - การมีชายคายื่นยาว
<p>5. ลักษณะไทยสมัยใหม่ในความเข้าใจของท่าน หมายความว่าอย่างไร</p>	<p>- ผู้ใช้สอยโดยรวม มีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของลักษณะไทยสมัยใหม่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสรุปได้ว่า เป็นการนำวัสดุที่ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม หรือในประเทศ มาใช้กับอาคารที่มีรูปแบบไทย และสามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ได้ดี</p>
<p>6. การออกแบบอาคารสถาบันประเภทนี้ ให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใช้สอยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การออกแบบอาคารที่ใช้สอยอยู่ ให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์ไทย ที่สะท้อนถึงลักษณะท้องถิ่นได้ชัดเจน - ผู้ใช้สอยบางส่วนมีความเห็นว่า ความเหมาะสมของการออกแบบอาคารให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ต้องขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่สอดคล้องกับ <ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์ของการใช้งาน - ลักษณะของอาคารที่สามารถตอบสนองภูมิอากาศของประเทศได้เป็นอย่างดี

3. ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ

ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารตัวอย่างประเภทสถาบัน จำนวน 10 โครงการ โดยการศึกษาความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ จำนวน 10 ท่าน ได้เลือกศึกษาจากบุคคลที่มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- เป็นคณะกรรมการตัดสินให้รางวัลผลงานทางสถาปัตยกรรมดีเด่นของสมาคมสถาปนิกสยามจากอาคารที่เลือกศึกษา
- เป็นผู้ที่เคยเขียนบทความเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทย ในวารสารทางวิชาการต่าง ๆ
- เป็นผู้ที่เคยมีผลงานการออกแบบงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน

สถาปนิกแกนนำผู้ให้สัมภาษณ์ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. ศ.ดร. เรืองศักดิ์ กันตะบุตร คณะกรรมการตัดสินให้รางวัลผลงานทางสถาปัตยกรรมดีเด่น ของสมาคมสถาปนิกสยาม ประจำปี 2532
2. ศ. อรศิริ ปาณินท์ คณะกรรมการตัดสินให้รางวัลผลงานทางสถาปัตยกรรมดีเด่น ของสมาคมสถาปนิกสยาม ประจำปี 2536
3. รศ. เดชา บุญคำ คณะกรรมการตัดสินให้รางวัลผลงานทางสถาปัตยกรรมดีเด่น ของสมาคมสถาปนิกสยาม ประจำปี 2537
4. คุณ ชุมพล สุรินทรานุรักษ์ คณะกรรมการตัดสินให้รางวัลผลงานทางสถาปัตยกรรมดีเด่น ของสมาคมสถาปนิกสยาม ประจำปี 2537
5. ดร. นิจ หิณูชีระนันท์ เป็นผู้ที่เคยเขียนบทความเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทย ในวารสารทางวิชาการต่าง ๆ
6. ศ.พล.ร.ต. สมภพ ภิรมย์ เป็นผู้ที่เคยเขียนบทความเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทย ในวารสารทางวิชาการต่าง ๆ
7. ร.ศ. กอบกุล อินทรวิจิตร เป็นผู้ที่เคยเขียนบทความเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทย ในวารสารทางวิชาการต่าง ๆ
8. ร.ศ. อนุวิทย์ เจริญสุภกุล เป็นผู้ที่เคยเขียนบทความเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทย ในวารสารทางวิชาการต่าง ๆ
9. คุณ พรธรรม ธรรมวิมล เป็นผู้ที่เคยมีผลงานการออกแบบงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน อาคารที่เคยออกแบบได้แก่ อาคารศูนย์บริการข้อมูลพนมรุ้ง
10. คุณ วโรภาสน์ วงศ์จตุรภัทร เป็นผู้ที่เคยมีผลงานการออกแบบงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน อาคารที่เคยออกแบบได้แก่ อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ โดยใช้คำถามชุดเดียวกัน สามารถทำการวิเคราะห์เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>1. อาคารตัวอย่างที่ศึกษา จากสื่อที่แสดงเหล่านี้ มีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่หรือไม่ ถ้ามี ลักษณะโดยรวมดังกล่าว คือลักษณะอะไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำส่วนใหญ่ ได้ให้ความเห็นว่าอาคารตัวอย่างที่ทำการศึกษามีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ซึ่งลักษณะโดยรวมดังกล่าว ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบที่แสดงถึงลักษณะไทยท้องถิ่น โดยแสดงออกทางหลังคา ขนาด และสัดส่วนที่เหมาะสมของอาคาร - บรรยากาศโดยรวม หรือลักษณะทางนามธรรมที่เกิดจากความรู้สึก เช่น จังหวะของการลดหลั่นของหลังคา ทำให้รู้สึกเบา การใช้ที่ว่างเชื่อมโยงภายในกับภายนอก ทำให้รู้สึกโปร่งโล่ง เป็นต้น - ลักษณะโดยรวมของอาคารดังกล่าวนี้ ได้อิงรูปแบบเดิมของอาคารพักอาศัย และอาคารทางศาสนา มาปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น โดยใช้วัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของอาคารสมัยใหม่ - สถาปนิกแกนนำบางส่วน มีความเห็นว่า อาคารที่ศึกษานั้นมีอาคารบางหลังที่มีลักษณะของรายละเอียดเหมือนของเดิมมากเกินไป แต่ลักษณะโดยรวมทั้งหมดก็ยังมีลักษณะไทยสมัยใหม่อยู่ เนื่องจากมีการใช้วัสดุสมัยใหม่กับอาคารในส่วนอื่น ๆ
<p>2. ลักษณะโดยรวม ที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ที่กล่าวมาแล้ว มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำโดยรวมมีความเห็นว่า ลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ศึกษานั้นมีความเหมาะสม ทั้งนี้ ได้ให้ความเห็นในประเด็นต่าง ๆ คือ

ตาราง 4.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>2. ลักษณะโดยรวม ที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ที่กล่าวมาแล้ว มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (ต่อ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีความเหมาะสม เนื่องจากรูปแบบของอาคารแสดงถึงลักษณะของสถาปัตยกรรมไทยท้องถิ่น ที่นำมาใช้ในการออกแบบ - มีความเหมาะสม เนื่องจากลักษณะของอาคารมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และลักษณะภูมิอากาศ - มีความเหมาะสม เนื่องจากมีความสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยของอาคาร
<p>3. ลักษณะเด่น ๆ ขององค์ประกอบที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ศึกษา จากสื่อที่แสดงเหล่านี้ มีอะไรบ้าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำโดยรวม ได้ให้ความเห็นในส่วนขององค์ประกอบที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคาร ซึ่งสามารถแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดกลุ่มอาคาร <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มอาคารมีลักษณะเป็นอาคารหลังเดี่ยว - กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง - กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อม 2. องค์ประกอบหลัก <ul style="list-style-type: none"> - หลังคา - ลักษณะของเสาตอม - ลักษณะของที่วางที่เชื่อมกับภายนอก ได้แก่ ลานโล่งที่ถูกรอบอาคาร โอบล้อม ระเบียง พาไล 3. องค์ประกอบรอง <ul style="list-style-type: none"> - สัตว์ส่วนและการจัดช่องเปิด - ผนัง - วัสดุปูพื้น - ราวระเบียง 4. องค์ประกอบย่อย <ul style="list-style-type: none"> - การทำโครงจั่วเน้นทางเข้า - ลายหน้าจั่ว - ลักษณะค้ำยัน - บัวฐานอาคาร - ลักษณะการทำคอนกรีตเลียนแบบการเข้าไม้

ตาราง 4.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
	5. การจัดภูมิทัศน์ <ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร - รูปร่างสระน้ำ - ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร
4. ลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศ ที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ศึกษา จากสื่อที่แสดงเหล่านี้ มีอะไรบ้าง	- สถาปนิกแกนนำโดยรวม ได้ให้ความเห็นในส่วนของคุณลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรม หรือความรู้สึกในเรื่องของบรรยากาศที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้สึกเบา และลอยตัว ซึ่งเกิดจาก <ul style="list-style-type: none"> - การลดชั้นหลังคา การซ้อนชั้นหลังคา การยื่นชายคาขาว - เสาลอยแบบศาลา เสาลอยจากการร่นผนังเข้าไป - การมีคาน้ำอยู่ชิดกับอาคาร 2. ความรู้สึกโปร่งโล่ง ซึ่งเกิดจาก <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของการยกได้สูง - ลักษณะของที่ว่าง ลานโล่ง และระเบียง 3. ความรู้สึกร่มรื่น ซึ่งเกิดจาก <ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร - การมีชายคายื่นขาว
5. ลักษณะไทยสมัยใหม่ในความเข้าใจของท่าน หมายความว่าอย่างไร	สถาปนิกแกนนำส่วนใหญ่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคุณลักษณะไทยสมัยใหม่ได้ใกล้เคียงกัน ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นการอิงรูปแบบไทยในอดีต มาปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น และอาจเป็นการสร้างบรรยากาศโดยรวม ให้เกิดความรู้สึกทางนามธรรม โดยใช้วัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีอยู่มาใช้ที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้ <ul style="list-style-type: none"> - สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ ที่สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอย ลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่

ตาราง 4.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
5. ลักษณะไทยสมัยใหม่ในความเข้าใจของท่าน หมายความว่าอย่างไร (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศ และสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นของประเทศได้เป็นอย่างดี - สามารถประหยัดพลังงาน และสะดวกต่อการดูแลรักษา - สอดคล้องกับลักษณะศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีของแต่ละท้องถิ่น - สถาปนิกแกนนำบางส่วน ได้ให้ความเห็นว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่ยังถูกกำหนดด้วยการลงทุน และพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเข้าของโครงการอีกด้วย
6. จากการที่ท่านเคยเป็นคณะกรรมการตัดสินรางวัลผลงานสถาปัตยกรรมดีเด่น ของสมาคมสถาปนิกสยาม อยากรบว่าอาคารที่ได้รับรางวัล เป็นเพราะลักษณะโดยรวมของอาคาร หรือองค์ประกอบที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมของอาคาร รวมทั้งความรู้สึกทางด้านนามธรรม ที่มีรูปแบบเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่ ใช่หรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำที่เคยเป็นคณะกรรมการตัดสิน ฯ โดยรวมแล้ว มีความเห็นว่า อาคารที่ได้รับรางวัล จะพิจารณาจากหลาย ๆ ส่วนประกอบกัน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาจากความเหมาะสมของการจัดวางผัง และการจัดส่วนใช้สอยภายในอาคาร - พิจารณาจากลักษณะของอาคาร ที่สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม และภูมิอากาศ - รูปแบบที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการออกแบบของสถาปนิก - สถาปนิกแกนนำที่เคยเป็นคณะกรรมการตัดสิน ฯ โดยรวมแล้ว มีความเห็นว่า อาคารที่ได้รับรางวัล มีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ลักษณะโดยรวมดังกล่าวนี้ ได้แก่ รูปแบบที่แสดงถึงลักษณะไทยท้องถิ่น โดยแสดงออกทางหลังคา ขนาด และสัดส่วนที่เหมาะสมของอาคาร

ตาราง 4.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>6. จากการทำนายเคยเป็นคณะกรรมการตัดสินรางวัลผลงานสถาปัตยกรรมดีเด่น ของสมาคมสถาปนิกสยามอยุธยาว่าอาคารที่ได้รับรางวัลเป็นเพราะลักษณะโดยรวมของอาคาร หรือองค์ประกอบที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมของอาคาร รวมทั้งความรู้สึกทางด้านนามธรรม ที่มีรูปแบบเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่ ใช่หรือไม่ (ต่อ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำที่เคยเป็นคณะกรรมการตัดสิน ฯ โดยรวมแล้ว มีความเห็นว่า องค์ประกอบที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ของอาคารที่ได้รับรางวัล ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - หลังคา - การยื่นชายคายาว - เสาลอย - การเจาะช่อง - พื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง - ลักษณะราวระเบียงที่มีลูกกรงโปร่งแนวตั้ง - สถาปนิกแกนนำที่เคยเป็นคณะกรรมการตัดสิน ฯ โดยรวมแล้ว มีความเห็นว่า อาคารที่ได้รับรางวัล มีลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรม หรือความรู้สึกในเรื่องของบรรยากาศที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้สึกเบาและลอยตัว ซึ่งเกิดจากลักษณะของเสาลอยที่บริเวณใต้ฐานอาคาร เสาลอยที่เกิดจากการร่นผนังเข้าไป และเสาลอยบริเวณระเบียงทางเดิน - ความรู้สึกโปร่งโล่ง ที่เกิดจากการจัดที่ว่างแบบมีระเบียงหรือ เฉลียงทางเดิน การมีลักษณะของใต้ฐานโล่ง - ความรู้สึกร่มรื่น ที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร เช่น มีต้นไม้ปลูกอยู่ใกล้กับอาคาร เป็นต้น
<p>7. การออกแบบอาคารสถาบันประเภทนี้ ให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการออกแบบอาคารสถาบันประเภทนี้ ให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ มีความเหมาะสม เนื่องจาก <ul style="list-style-type: none"> - ทำให้เกิดความต่อเนื่องจากลักษณะเดิมที่เราคุ้นเคยมาแต่ในอดีต และสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ตามที่ตั้งของอาคาร - เป็นการสร้างสรรค์ให้เกิดรูปแบบใหม่มากขึ้น ทำให้เกิดความหลากหลาย และเกิดการพัฒนาต่อไปได้เรื่อย ๆ

ตาราง 4.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
7. การออกแบบอาคารสถาบันประเภทนี้ ให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการทำให้สถาปนิกผู้ออกแบบ ตระหนักถึงความ เป็นไทย แทนที่จะลอกเลียนแบบจากต่างชาติ - สถาปนิกแกนนำบางส่วนมีความเห็นว่า ความเหมาะสม ต้องขึ้นอยู่กับ <ul style="list-style-type: none"> - การอิงลักษณะไทยในอดีตที่เหมาะสมกับกาลเทศะ - การคำนึงถึงความเหมาะสมในการออกแบบให้มีลักษณะ ไทย ในแง่ของความคุ้มค่า
8. ท่านเคยเขียนบทความเกี่ยวกับ ลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคาร ประเภทสถาบันนี้หรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำส่วนใหญ่จะไม่เคยเขียนบทความเกี่ยวกับ ลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน - สถาปนิกแกนนำบางส่วน ได้เขียนบทความที่มีความ เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - นิจ วิทยุธีระนันท์ เป็นบทความจากการแสดงปาฐกถาชุด “สิรินทร” เรื่อง สถาปัตยกรรมไทย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับสถาปัตยกรรม ร่วมสมัย ซึ่งได้กล่าวถึงหลักการ และแนวทางในการ พัฒนาสถาปัตยกรรมร่วมสมัย - ศ.ดร. เรืองศักดิ์ กันตะบุตร เป็นบทความที่เขียนเกี่ยวกับ รูปแบบของศิลปะ และ สถาปัตยกรรมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน เขียนลงในวารสาร อาสาฉบับเดือน ธันวาคม 2537
9. สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทนี้ ท่านคิดว่ามีแนวทางในการพัฒนา ลักษณะไทยสมัยใหม่ได้อย่างไรบ้าง	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำส่วนใหญ่ มีความเห็นเกี่ยวกับแนวทางใน การพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ซึ่งสามารถสรุปประเด็น ต่างๆ ได้ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - อิงรูปแบบลักษณะไทยของแต่ละท้องถิ่น ตามที่ตั้งของ อาคารมาปรับเปลี่ยนหรือทำให้เรียบง่ายขึ้น และโดย-

ตาราง 4.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>9. สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทนี้ ท่านคิดว่ามีแนวทางในการพัฒนา ลักษณะไทยสมัยใหม่ได้อย่างไรบ้าง (ต่อ)</p>	<p>เฉพาะลักษณะทางนามธรรม ซึ่งไม่จำเป็นต้องนำองค์ประกอบ หรือรายละเอียดมาใช้มากเกินไป แต่พยายามออกแบบให้เกิดบรรยากาศโดยรวม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศแบบไทย ๆ เช่น การใช้ที่ว่าง การเชื่อมโยงที่ว่างจากภายนอกสู่ภายใน เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้วัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่เหมาะสมกับลักษณะไทยของอาคาร การใช้วัสดุสมัยใหม่ในปัจจุบัน ควรใช้วัสดุที่เรียบง่าย กล่าวคือ เป็นวัสดุที่มีพื้นผิวละเอียด เช่น การใช้หลังคาโลหะที่มีความละเอียดอ่อน คล้ายกับหลังคาโบราณของไทย เป็นต้น - การใช้วัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน - ออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศได้ดี เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่ง เพื่อการถ่ายเทอากาศ การขึ้นชายคาขาว การใช้ระเบียงกว้างเพื่อกันแดดกันฝน เป็นต้น - ศึกษาค้นคว้าสถาปัตยกรรมไทยในอดีต ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นก็จะแตกต่างกันไป โดยจะต้องศึกษาให้เกิดความรู้กว้างขวาง และลึกซึ้งถึงรากฐาน เพื่ออิงรูปแบบหรือลักษณะที่เป็นนามธรรมต่าง ๆ กลับมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม - สถาปนิกแกนนำบางส่วน ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ จะต้องออกแบบประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ของอาคาร ให้สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอย ลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม

ตาราง 4.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ (ต่อ)

คำถามที่สัมภาษณ์	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
<p>9. สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทนี้ ท่านคิดว่ามีแนวทางในการพัฒนา ลักษณะไทยสมัยใหม่ได้อย่างไรบ้าง (ต่อ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำบางส่วนได้ให้แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การใช้สัญลักษณ์ในการออกแบบ แทนการลอกเลียนรูปแบบในอดีต - การตกแต่งภายใน โดยใช้ลักษณะลวดลายต่าง ๆ ประดับประดา เป็นการตกแต่งเพื่อให้เกิดบรรยากาศของความเป็นไทย - สถาปนิกไทยจะต้องคำนึงถึงความเป็นไทย ในการออกแบบให้มากขึ้น โดยพยายามอย่าลอกเลียนของต่างชาติมากเกินไป - สถาปนิกแกนนำบางส่วน มีความเห็นว่า แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของอาคาร เช่น ในเรื่องขนาดของอาคาร ถ้าหากเป็นอาคารขนาดใหญ่ ควรใช้ลักษณะการจัดกลุ่มอาคารแบบบ้านไทย ในส่วนขององค์ประกอบต่าง ๆ ของอาคาร ได้ยกตัวอย่าง เช่น การเจาะช่อง การขอมุมอาคาร การลดชั้นของหลังคา เพื่อให้มีขนาดของหลังคาเล็กลง เป็นต้น - สถาปนิกแกนนำบางส่วน เห็นว่าแนวทางการพัฒนาไม่มีสูตรตายตัว แต่ต้องขึ้นอยู่กับ <ul style="list-style-type: none"> - พื้นฐานของสถาปนิกผู้ออกแบบ - วัตถุประสงค์ของการใช้งาน

4. สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ในประเด็นคำถามเดียวกัน

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบ กลุ่มผู้ใช้สอยอาคาร และกลุ่มสถาปนิกแกนนำ สามารถทำการสรุปความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน และความคิดเห็นที่แตกต่างกันของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม ในประเด็นคำถามเดียวกัน โดยแสดงในตาราง 4.4

ทั้งนี้ ในประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับองค์ประกอบเชิงรูปธรรม และลักษณะเด่นชัดในเชิงนามธรรม ที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารที่ศึกษา รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน จะทำการวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไป

ตาราง 4.4 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม

ประเด็นคำถามที่สัมภาษณ์	สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์
- อาคารตัวอย่างที่ศึกษา มีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่หรือไม่ ถ้ามี ลักษณะโดยรวมดังกล่าว คือลักษณะอะไร	- กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า อาคารตัวอย่างที่ศึกษา มีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ ลักษณะโดยรวมดังกล่าว ได้แก่ รูปแบบที่แสดงถึงลักษณะไทยท้องถิ่น โดยเฉพาะลักษณะของหลังคาที่สามารถแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของแต่ละภาค - กลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบ และกลุ่มสถาปนิกแกนนำ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะโดยรวมที่แสดงถึงลักษณะไทยท้องถิ่น ยังสามารถแสดงออกได้จาก รูปทรงขนาด และสัดส่วนที่เหมาะสมของอาคาร - กลุ่มผู้ใช้สอยอาคาร และกลุ่มสถาปนิกแกนนำ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า วัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่นำมาใช้กับอาคารที่มีรูปแบบไทยได้อย่างเหมาะสม จะทำให้เกิดลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ - กลุ่มสถาปนิกแกนนำ มีความเห็นเพิ่มเติมที่แตกต่างออกไปว่า ลักษณะโดยรวมของอาคาร เกิดจากบรรยากาศโดยรวมหรือลักษณะทางนามธรรมที่เกิดจากความรู้สึก เช่น จังหวะของการลดหลั่นของหลังคา การซ้อนชั้นของหลังคา ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเบา เป็นต้น

ตาราง 4.4 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นคำถามที่สัมภาษณ์	สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์
<ul style="list-style-type: none"> - อาคารตัวอย่างที่ศึกษา มีลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่หรือไม่ ถ้ามี ลักษณะโดยรวมดังกล่าว คือลักษณะอะไร (ต่อ) 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาปนิกแกนนำยังมีความเห็นเพิ่มเติมที่แตกต่างออกไปว่า อาคารตัวอย่างที่ศึกษานั้น มีบางอาคารที่มีรายละเอียดเหมือนของเดิมมากเกินไป แต่ลักษณะโดยรวมทั้งหมดก็ยังมีลักษณะไทยสมัยใหม่อยู่ เนื่องจากมีการใช้วัสดุสมัยใหม่กับอาคารในส่วนอื่น ๆ
<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะโดยรวม ที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ที่กล่าวมาแล้ว มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ลักษณะโดยรวมที่บ่งบอกถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา มีความเหมาะสม เนื่องจาก <ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบของอาคาร สามารถแสดงถึงลักษณะของสถาปัตยกรรมไทยท้องถิ่น ตามที่ตั้งของอาคาร - ลักษณะของอาคารมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ - มีความสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยของอาคาร
<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะไทยสมัยใหม่ในความเข้าใจของท่าน หมายความว่าอย่างไร 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่ หมายถึง ลักษณะที่อิงรูปแบบไทยในอดีต มาปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น อาจเป็นการสร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกทางนามธรรม โดยเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับ <ul style="list-style-type: none"> - วัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ - ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ที่สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอย ลักษณะนิสัยใจคอ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่ - สภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศ - สถาปนิกผู้ออกแบบ และสถาปนิกแกนนำยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่จะต้องสอดคล้องกับลักษณะศิลปวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น

ตาราง 4.4 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นคำถามที่สัมภาษณ์	สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์
<p>- ลักษณะไทยสมัยใหม่ในความเข้าใจของท่าน หมายความว่าอย่างไร (ต่อ)</p>	<p>- สถาปนิกแกนนำยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่ ควรมีลักษณะที่สามารถประหยัดพลังงานให้กับอาคาร และสะดวกต่อการดูแลรักษา</p>
<p>- การออกแบบอาคารสถาบันประเภทสถาบัน ให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ท่านคิดว่าจะมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร</p>	<p>- กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การออกแบบอาคารประเภทสถาบันให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ มีความเหมาะสม เนื่องจากอาคารประเภทสถาบัน เป็นอาคารที่ส่งเสริมความเข้าใจทางด้านสังคม และวัฒนธรรมของประเทศ การออกแบบอาคารประเภทสถาบันจึงต้องออกแบบอาคารให้มีลักษณะไทยที่มีความเด่นชัด และสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ตามที่ตั้งของอาคาร</p> <p>- กลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบ และกลุ่มผู้ใช้สอยอาคาร มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ความเหมาะสมของการออกแบบอาคารประเภทสถาบันให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ยังจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการใช้งาน ประโยชน์ใช้สอยของอาคาร ขนาด และสัดส่วนของอาคาร และสภาพภูมิอากาศของประเทศ</p> <p>- กลุ่มสถาปนิกแกนนำ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า การออกแบบอาคารประเภทสถาบันให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่มีความเหมาะสม จะต้องคำนึงถึงการอิงลักษณะไทยในอดีตที่มีความเหมาะสมกับกาลเทศะ</p> <p>- กลุ่มสถาปนิกแกนนำ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า การออกแบบอาคารประเภทสถาบันให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่มีความเหมาะสม เป็นการสร้างสรรค์ให้เกิดรูปแบบใหม่มากขึ้น ทำให้เกิดความหลากหลาย และเกิดการพัฒนาต่อไปได้</p>

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม

1. การวิเคราะห์ลักษณะไทยสมัยใหม่ ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์

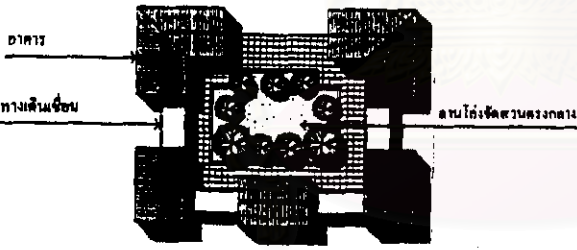
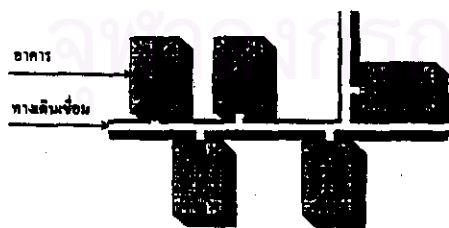
ในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรม ประเภทสถาบันจากอาคารตัวอย่างที่ศึกษา มีกลุ่มที่ได้ทำการสัมภาษณ์จำนวน 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 ท่าน ได้แก่ กลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา กลุ่มผู้ใช้สอยอาคารตัวอย่างที่ศึกษา และกลุ่มสถาปนิกแกนนำ การศึกษาลักษณะไทยสมัยใหม่เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม ได้เลือกศึกษาลักษณะไทยที่มีกลุ่มสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงเป็นหลัก เนื่องจากสถาปนิกแกนนำแต่ละท่าน สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ได้ทุกอาคาร ส่วนสถาปนิกผู้ออกแบบอาคาร และผู้ใช้สอยอาคารแต่ละท่าน จะสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่เฉพาะอาคารที่ได้ออกแบบ และอาคารที่ได้ใช้สอยเท่านั้น

ในการวิเคราะห์ลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จึงเป็นการศึกษาลักษณะไทยที่สอดคล้องกัน ระหว่างลักษณะไทยที่ได้จากการสำรวจลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่างกับลักษณะไทยที่ได้จากความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกแกนนำ ทั้งนี้ ได้เลือกศึกษาเฉพาะลักษณะไทยที่มีจำนวนของสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป ลักษณะไทยที่ได้จากการวิเคราะห์ดังกล่าว จะนำไปสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ จากกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม

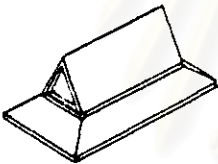
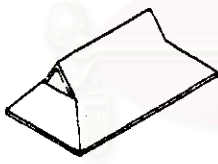
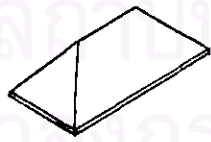
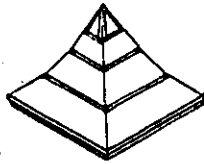
จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย สามารถแสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จาก การศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึง ลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิก ผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอย อาคาร	สถาปนิก แกนนำ
1. การจัดกลุ่มอาคาร			
1.1 มีลักษณะเป็นอาคารหลังเดี่ยว	2	2	3
			
1.2 กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง	3	2	(7)
			
1.3 กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม	2	2	(7)
			

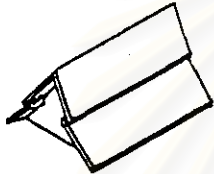
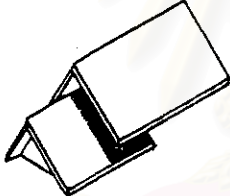

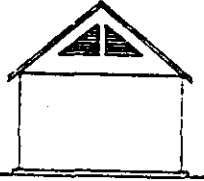
( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
2. องค์ประกอบหลัก			
2.1 ทรงหลังคา			
- ทรงจั่ว	7	7	(7)
			
- ทรงจั่วปีกนก	1	1	(7)
			
- ทรงจั่วมนิลา (บลานอ)	5	5	(7)
			
- ทรงปั้นหยา	1	1	(6)
			
- ทรงยอดมณฑป	1	1	(6)
			

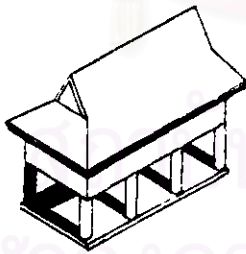
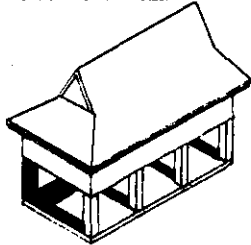
( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
<p>2.2 ลักษณะของหลังคา</p> <p>- ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา</p> 	4	4	(8)
<p>- ลักษณะการลดชั้นหลังคา</p> 	3	3	(8)
<p>- ลักษณะการยื่นชายคายาว</p> 	7	7	(8)
<p>- ลักษณะการยื่นชายคาสั้น</p> 	2	2	(6)

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

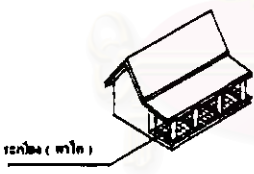
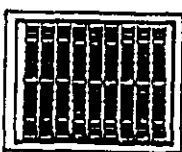
ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จาก การศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึง ลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิก ผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอย อาคาร	สถาปนิก แกนนำ
2.3 วัสดุผนังหลังคา - กระเบื้องดินเผา - กระเบื้องลอนคู่ - กระเบื้องซีแพคโมเนีย - หลังคาคอนกรีตประกระเบื้องเซรามิก	2 1 1 1	2 1 2 -	(6) (6) (7) (6)
2.4 สีของหลังคา - สีแดง - สีส้ม - สีขาว - สีน้ำเงิน - สีน้ำตาล - สีเขียวอ่อน	1 3 1 1 1 1	1 3 - - 1 -	(7) (7) (6) (6) (7) (6)
2.5 ลักษณะของเสาถอย - เสากลม - เสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส 	6 3	7 3	(7) (6)

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

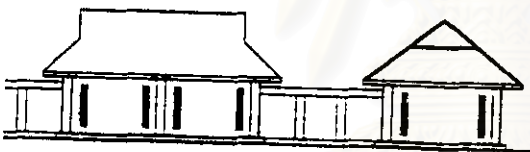
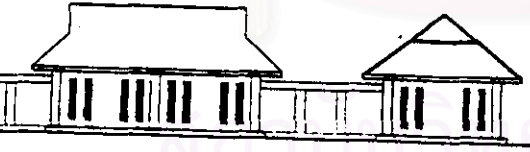
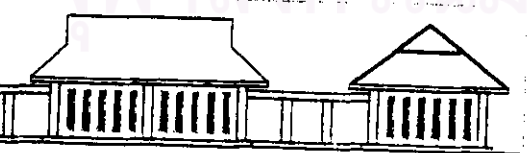
- เสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
<p>2.6 ลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ว่างของลานโล่ง ที่ถูกอาคารโอบล้อม <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือพาไล <p>ระเบียง (พาไล)</p>	<p>4</p>	<p>3</p>	<p>(7)</p>
<p>3. องค์ประกอบรอง</p> <p>3.1 สัดส่วนและการจัดช่องเปิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่องสี่เหลี่ยมคี่มีลูกมะหวด 	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>2</p>

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

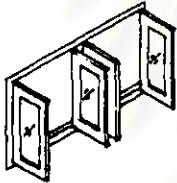

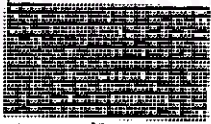
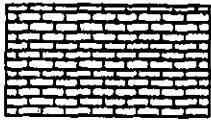
ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
<p>- ช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็กจัดเรียงเป็นจังหวะ</p> 	2	1	(7)
<p>- ช่องแคบสูง 1 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ</p> 	3	2	(7)
<p>- ช่องแคบสูง 2 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ</p> 	2	2	(7)
<p>- ช่องแคบสูงอยู่ชิดกันหลายช่อง</p> 	3	3	(7)

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

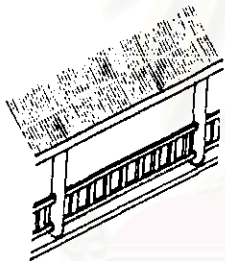
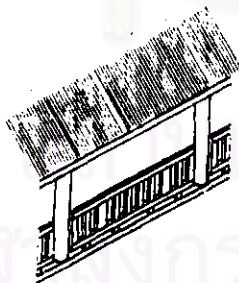
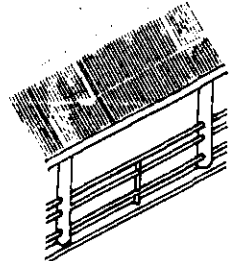

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
<p>3.2 ลักษณะการเปิด</p> <p>- บานกระทุ้ง</p> <p>- บานเปิด</p> 	2	2	(6)
<p>3.3 ผนัง</p> <p>- ผนังฉาบปูนทาสีขาว</p> <p>- ผนังฉาบปูนทำลายขีดตะ</p> <p>- ผนังก่ออิฐโชว์แนว</p> 	2	2	(7)
	1	1	(6)
	2	2	(6)

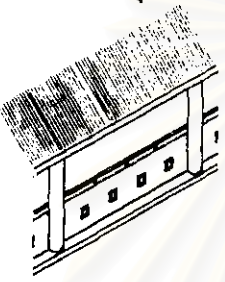

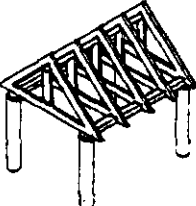
( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จาก การศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึง ลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิก ผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอย อาคาร	สถาปนิก แกนนำ
3.4 วัสดุพื้น - พื้นไม้ - พื้นกระเบื้องดินเผา - พื้นกรวดล้าง - พื้นหินกาบ - พื้นหินอ่อน	1 3 - 1 1	1 3 1 1 2	(6) (7) (6) 2 3
3.5 ลักษณะราวระเบียงและผนังกันตก - ราวและลูกกรงไม้ แนวตั้ง - ราวและลูกกรงคอนกรีต แนวตั้ง - ราวและลูกกรงเหล็กกลม แนวอน 	1 4 1	1 3 -	4 (6) 4

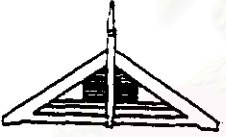

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
<p>- ราวระเบียงมีผนังกันตกคอนกรีตเจาะช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็ก</p> 	1	1	(6)
<p>3.6 ลักษณะราวบันได</p> <p>- ราวบันไดคอนกรีตโค้งลำตัวพญานาค</p> 	1	1	3
<p>4. องค์ประกอบย่อย</p> <p>4.1 การทำโครงจัวเน้นทางเข้า</p> <p>- ลักษณะเป็นโครงจัวคอนกรีต</p> <p>- ลักษณะเป็นโครงไม้สามเหลี่ยม</p> 	2	2	(7)
	2	2	(7)

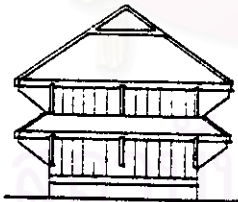
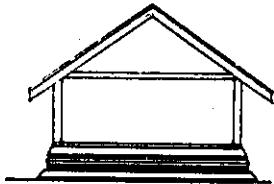
( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จาก การศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึง ลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิก ผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอย อาคาร	สถาปนิก แกนนำ
4.2 ลายหน้าจั่ว			
- ลายลูกฟัก	1	1	(6)
			
- ลายตีเกล็ดไม้	2	2	(6)
			
- ลายตีเกล็ดไม้มียอดจั่ว	1	1	(6)
			
- ลายแกะไม้ฉลุมียอดจั่ว	1	1	(7)
			
- ลายรัศมีพระอาทิตย์	1	1	(6)
			
- ลายดาวเวน	1	1	(6)
			

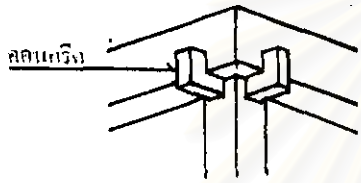
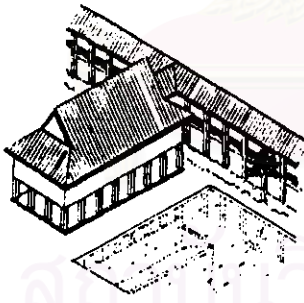
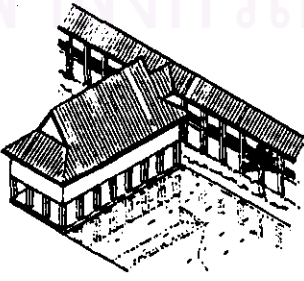
( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
<p>4.3 ลักษณะค้ำยัน</p> <p>- ค้ำยันไม้จากกลางเสา</p> <p>- ค้ำยันไม้จากฐานเสา</p> <p>- ลักษณะค้ำยันเป็นคريب ค.ส.ล.</p> 	<p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>(7)</p> <p>(6)</p> <p>(6)</p>
<p>4.4 บัวฐานอาคาร</p> 	4	2	3

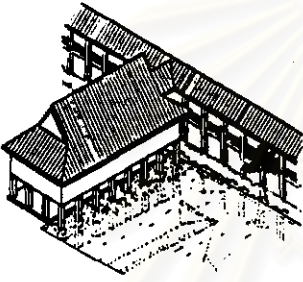

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จาก การศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึง ลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิก ผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอย อาคาร	สถาปนิก แกนนำ
<p>4.5 ลักษณะการทำคอนกรีตเลียนแบบการเข้าไม้</p> 	1	1	4
<p>5. การจัดภูมิทัศน์</p> <p>5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร</p> <p>- น้ำอยู่ใกล้อาคาร</p> <p>- อาคารอยู่ริมน้ำ</p> 	2	2	(6)
	2	2	(8)

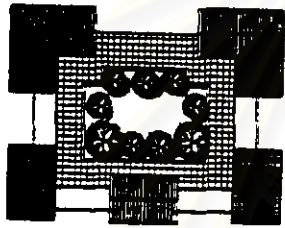

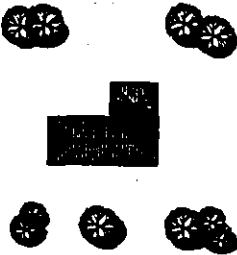
( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
<p>- อาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ</p> 	2	2	(6)
<p>5.2 รูปร่างของสระน้ำ</p> <p>- สระน้ำรูปร่างสี่เหลี่ยมย่อมุม</p> <p>- สระน้ำรูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้า</p> 	1	1	4

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 แสดงลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงรูปธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
<p>5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร</p> <p>- ต้นไม้อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม</p> 	2	2	(7)
<p>- ทางเดินอาคารมีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง</p> 	1	1	(7)
<p>- ต้นไม้อยู่ใกล้อาคาร</p> 	2	1	(6)
<p>- ต้นไม้อยู่ห่างอาคาร</p> 	1	-	(6)

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม

จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย สามารถแสดงลักษณะไทยเชิงนามธรรมที่จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.6 แสดงลักษณะไทยเชิงนามธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย

ลักษณะไทยเชิงนามธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
1. ลักษณะเบาและลอยตัว			
1.1 ความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของหลังคา			
- ลักษณะการลดชั้น	3	3	(7)
- การซ้อนชั้นของหลังคา	3	3	(7)
- ลักษณะการยื่นชายคาขาว	6	5	(7)
1.2 ความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจาก			
- การยกใต้ถุนสูง	4	4	(7)
- เสาลอยแบบศาลา	6	5	(7)
- เสาลอยจากการเว้นผนังเข้าไป	5	4	(7)
1.3 ความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจาก			
- การมีผิวน้ำอยู่ชิดอาคาร	2	2	(7)
- การมีผิวน้ำอยู่ใกล้อาคาร	1	1	(7)

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

ตาราง 4.6 แสดงลักษณะไทยเชิงนามธรรม ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทย (ต่อ)

ลักษณะไทยเชิงนามธรรมที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้กล่าวถึงลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง (คน)		
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	ผู้ใช้สอยอาคาร	สถาปนิกแกนนำ
2. ลักษณะโปร่งโล่ง			
2.1 ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการยกใต้ถุนสูง	4	4	(7)
2.2 ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากลักษณะของที่ว่าง			
- การจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม	3	2	(7)
- การจัดที่ว่างแบบมีระเบียง หรือพาไล	6	6	(7)
3. ลักษณะร่มรื่น			
3.1 ความรู้สึกร่มรื่นที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร			
- ต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม	1	1	(7)
- ต้นไม้อยู่ใกล้กับอาคาร	4	4	(7)
- ต้นไม้ใหญ่อยู่ห่างอาคาร	3	2	(6)
3.2 ความรู้สึกร่มรื่นที่เกิดจากลักษณะของหลังคาที่มีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร	5	6	(8)

( ) ลักษณะไทยที่มีสถาปนิกแกนนำได้กล่าวถึงตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไป จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

2. สรุปการวิเคราะห์ลักษณะไทยสมัยใหม่ ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์

จากการวิเคราะห์ลักษณะไทยสมัยใหม่ ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถสรุปลักษณะไทยสมัยใหม่ ทั้งลักษณะไทยเชิงรูปธรรม และลักษณะไทยเชิงนามธรรม เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังต่อไปนี้

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม

1. การจัดกลุ่มอาคาร ที่จะนำไปสร้างแบบสอบถามได้แก่

- 1.1 กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง
- 1.2 กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม

2. องค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบหลักที่จะนำไปสร้างแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

2.1 หลังคา

- ทรงหลังคา ได้แก่ ทรงจั่ว ทรงจั่วปีกนก ทรงจั่วมนิลา (บลานอ) ทรงปั้นหย่า และทรงมณฑป

- ลักษณะของหลังคา ได้แก่ ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา ลักษณะการลดชั้นหลังคา ลักษณะการยื่นชายคาขาว และลักษณะการยื่นชายคาสั้น

- วัสดุผนังหลังคา ได้แก่ กระเบื้องดินเผา กระเบื้องลอนคู่กระเบื้องซีแพคโมเนีย และหลังคาคอนกรีตประกระเบื้องเซรามิค

- สีของหลังคา ได้แก่ สีแดง สีส้ม สีขาว สีน้ำเงิน สีน้ำตาล และสีเขียวอ่อน

2.2 ลักษณะของเสาถอย ได้แก่ เสากลม และเสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส

2.3 ลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก ได้แก่ พื้นที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม และพื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือพาไล

3. องค์ประกอบรอง

องค์ประกอบรองที่จะนำไปสร้างแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

3.1 สัดส่วน และการจัดช่องเปิด ได้แก่ ช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็กจัดเรียงเป็นจังหวะ ช่องแคบสูง 1 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ ช่องแคบสูง 2 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ และช่องแคบสูงอยู่ชิดกันหลายช่อง

3.2 ลักษณะการเปิด ได้แก่ บานกระทุ้ง และบานเปิด

3.3 ผนัง ได้แก่ ผนังฉาบปูนทาสีขาว ผนังฉาบปูนทำลายขัดแตะ และผนังก่ออิฐโชว์แนว

3.4 วัสดุพื้น ได้แก่ พื้นไม้ พื้นกระเบื้องดินเผา และพื้นกรวดล้าง

3.5 ลักษณะราวระเบียง และผนังกันตก ได้แก่ ราวและลูกกรงคอนกรีตโปร่งแนวตั้ง และราวระเบียงมีผนังคอนกรีตเจาะช่องที่เหลื่อมจัดรูขนาดเล็ก

4. องค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบย่อยที่จะนำไปสร้างแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

4.1 การทำโครงจั่วเน้นทางเข้า ได้แก่ ลักษณะเป็นโครงจั่วคอนกรีต และลักษณะเป็นโครงไม้สามเหลี่ยม

4.2 ลายหน้าจั่ว ได้แก่ ลายลูกฟัก ลายติเกล็ดไม้ ลายติเกล็ดไม้มียอดจั่ว ลายแกะไม้ฉลุมียอดจั่ว ลายรัศมีพระอาทิตย์ และลายตาเวน

4.3 ลักษณะค้ำยัน ได้แก่ ค้ำยันไม้จากกลาง ค้ำยันไม้จากฐานเสา และลักษณะค้ำยันเป็นครีป ค.ส.ล.

5. การจัดภูมิทัศน์

การจัดภูมิทัศน์ที่จะนำไปสร้างแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร ได้แก่ น้ำอยู่ใกล้อาคาร น้ำอยู่ชิดอาคาร และอาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร ได้แก่ ต้นไม้อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม ทางเดินอาคารมีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง ต้นไม้อยู่ใกล้อาคาร และต้นไม้อยู่ห่างอาคาร

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม

1. ลักษณะเบา และลอยตัว

ลักษณะเบา และลอยตัวที่จะนำไปสร้างแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

1.1 ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของหลังคา

- ลักษณะการลดชั้นของหลังคา
- ลักษณะการซ้อนชั้นของหลังคา
- ลักษณะการยื่นชายคายาว

1.2 ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจาก

- การยกได้สูง
- เสาลอยแบบศาลา
- เสาลอยจากการร่นผนังเข้าไป

1.3 ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจาก

- การมีผิวน้ำอยู่ชิดอาคาร
- การมีผิวน้ำอยู่ไกลอาคาร

2. ลักษณะโปร่งโล่ง

ลักษณะโปร่งโล่งที่จะนำไปสร้างแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการยกได้สูง

2.2 ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากลักษณะของที่ว่าง

- การจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม
- การจัดที่ว่างแบบมีระเบียง หรือพาไล

3. ลักษณะร่มรื่น

ลักษณะร่มรื่นที่จะนำไปสร้างแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

3.1 ความรู้สึกร่มรื่นที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร

- ต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม
- ต้นไม้อยู่ใกล้กับอาคาร
- ต้นไม้ใหญ่อยู่ห่างอาคาร

3.2 ความรู้สึกร่มรื่นที่เกิดจากลักษณะของหลังคาที่มีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางในการ

พัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต

แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็นสำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต ได้ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ กลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบอาคาร ตัวอย่างที่ศึกษา และกลุ่มสถาปนิกแกนนำ ซึ่งสามารถทำการวิเคราะห์ความคิดเห็นร่วมที่ได้จากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์เป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.7 ความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคด

แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคด	ความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	สถาปนิกแกนนำ
<p>1. การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบ</p> <p>1.1 ลักษณะทางรูปธรรมโดยการอิงรูปแบบเก่าในอดีตมาใช้ในการออกแบบ เพื่อให้ เกิดลักษณะไทยสมัยใหม่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำองค์ประกอบไทยในอดีตมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับวัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ - การนำลักษณะของอาคารทางศาสนามาปรับเปลี่ยนใช้ เช่น การเจาะช่อง การย่อมุม เป็นต้น - การนำลักษณะของอาคารพักอาศัยมาปรับเปลี่ยนใช้ เช่น การจัดกลุ่มอาคารแบบบ้านไทย เป็นต้น - การนำลักษณะไทยท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารมาปรับเปลี่ยนใช้ เพื่อให้มีรูปแบบที่สืบสานทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น - การใช้สัญลักษณ์ในการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่ แทนการลอกเลียนรูปแบบในอดีต <p>1.2 การอิงลักษณะทางนามธรรมมาพัฒนาใช้ในการออกแบบ</p>	<p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p>	<p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p>

• = ได้แสดงความคิดเห็นร่วม   ◦ = ไม่ได้แสดงความคิดเห็นร่วม

ตาราง 4.7 ความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต (ต่อ)

แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต	ความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	
	สถาปนิกผู้ออกแบบ	สถาปนิกแกนนำ
2. ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ - การออกแบบประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ของอาคารให้เหมาะสมกับลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่	●	●
3. สภาพภูมิอากาศ - การออกแบบอาคารที่ตอบสนองของลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่ง การขึ้นชายคายาว เป็นต้น	●	●
4. การใช้วัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน	●	●
5. การตกแต่งภายใน ให้เกิดบรรยากาศของความเป็นไทย	○	●
6. ปลุกฝังสถาปนิกไทยให้สำนึกถึงความเป็นไทย และอย่าลอกเลียนแบบจากต่างชาติ	○	●

● = ได้แสดงความคิดเห็นร่วม ○ = ไม่ได้แสดงความคิดเห็นร่วม

4. สรุปความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะ
ไทยสมัยใหม่ สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต

จากตาราง 4.7 ได้ทำการวิเคราะห์ความคิดเห็นร่วมที่ได้จากความคิดเห็นของกลุ่ม
สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่าง และกลุ่มสถาปนิกแกนนำ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทย
สมัยใหม่ที่จะควรจะเป็นสำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต โดยสามารถสรุปเป็น
ประเด็นหลัก ๆ ได้ 4 ประเด็น ได้แก่

1. การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบ
2. ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่
3. สถาปัตยกรรมอากาศ
4. วัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน

จากประเด็นต่าง ๆ ที่ได้ จะนำไปสู่การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนา
ลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะควรจะเป็นสำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันในอนาคต โดยใช้แบบ-
สอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ซึ่งจะมีรายละเอียดในการ
วิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถามในบทต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย